COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 17.12.2019
COM(2019) 635 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind punerea în aplicare a programelor apicole

Cuprins

1. INTRODUCERE 2
2. METODOLOGIE 3
3. PREZENTARE GENERALĂ A SECTORULUI APICOL AL UE 3
3.1 Producţia şi preţurile 3
3.2 Comerţul 6
4. PUNEREA ÎN APLICARE A PROGRAMELOR NAȚIONALE APICOLE 7
4.1 Temeiul juridic 7
4.2 Obiective şi măsuri 8
4.3 Bugetul Uniunii pentru programele naționale apicole şi rata de utilizare 9
4.4 Alocarea contribuției Uniunii pentru fiecare stat membru 9
4.5 Cheltuielile suportate pentru fiecare tip de măsură 10
5. METODE DE DETERMINARE A NUMĂRULUI DE STUPI 12
6. APICULTURA ÎN POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ DINCOLO DE ANUL 2020 14
7. CONCLUZIE 14

1. INTRODUCERE

Deși, în comparație cu alte sectoare agricole, sectorul apicol poate părea de dimensiuni reduse, acesta joacă un rol important: pe lângă faptul că asigură mierea și alte produse apicole, el contribuie la polenizarea culturilor, a fructelor, a plantelor sălbatice etc. În cadrul politicii agricole comune (PAC) sunt disponibile mai multe instrumente care vizează sprijinirea sectorului apicol, unul dintre acestea fiind programele apicole, prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1308/2013[1] (OCP).

Conform articolului 225 litera (a) din Regulamentul privind OCP, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport, la fiecare trei ani, cu privire la aplicarea măsurilor privind sectorul apicol, astfel cum este stabilit la articolele 55, 56 și 57, inclusiv cu privire la cele mai recente evoluții privind sistemele de identificare a stupilor. Prezentul raport este emis în conformitate cu dispoziția respectivă. El nu este însoțit de o propunere legislativă.

Raportul vizează anii apicoli 2017-2019, corespunzând perioadei care începe la 1 august 2016 și se încheie la 31 iulie 2019. Aceștia sunt primii ani apicoli pentru care au fost aplicate noile măsuri. Raportul include informațiile primite în legătură cu anii apicoli anteriori, precum și programele planificate pentru anii apicoli 2020-2022, notificate Comisiei până la 15 martie 2019.

Acesta este al șaptelea raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu cu privire la punerea în aplicare a programelor apicole. Raportul nu include toate elementele relevante pentru apicultură, ci se axează pe punerea în aplicare a programelor apicole. Totuși, raportul oferă și o scurtă prezentare generală a sectorului apicol din UE și prezintă pe scurt propunerea Comisiei privind sectorul apicol pentru viitoarea politică agricolă comună.

UE sprijină în mod direct sectorul apicol încă din 1997[2], oferind statelor membre posibilitatea de a elabora programe naționale pentru propriul sector apicol. Obiectivul programelor respective este de a îmbunătăți condițiile generale pentru producerea și comercializarea produselor apicole: mierea, lăptișorul de matcă, polenul, propolisul și ceara de albine.

Programele apicole sunt cofinanțate de Uniunea Europeană în procent de 50 % și durează trei ani. Programele sunt voluntare, dar toate statele membre au optat pentru punerea lor în aplicare, ceea ce denotă interesul puternic al statelor membre și nevoile sectorului.

[1] Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole, JO L 347, 20.12.2013, p. 671.

[2] Regulamentul (CE) nr. 1221/97 al Consiliului din 25 iunie 1997 de stabilire a normelor generale de punere în aplicare a măsurilor de îmbunătățire a producerii și comercializării mierii, JO L 173, 1.7.1997, p. 1.

2. METODOLOGIE

Prezentul raport are la bază următoarele surse de informații:

- informațiile comunicate de statele membre în conformitate cu Regulamentul delegat (UE) 2015/1366 al Comisiei în ceea ce privește ajutoarele din sectorul apicol[3], inclusiv în ceea ce privește numărul de stupi de pe teritoriile lor;
- informațiile comunicate de statele membre în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1368 al Comisiei în ceea ce privește ajutoarele din sectorul apicol[4], inclusiv în ceea ce privește rapoartele anuale de punere în aplicare, prevăzute la articolul 10 din regulamentul respectiv. Aceste rapoarte anuale includ un rezumat al cheltuielilor efectuate în euro în cursul anului apicol, defalcate în funcție de măsură, precum și rezultatele, pe baza indicatorilor de performanță pentru fiecare măsură pusă în aplicare. Acești indicatori nu sunt însă armonizați la nivelul UE și nu au fost utilizați pentru formularea unor concluzii în cadrul acestui raport;
- informațiile primite de la statele membre în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 917/2004 al Comisiei privind acțiunile din domeniul apiculturii[5], de stabilire a normelor pentru programele naționale apicole până în anul apicol 2016;
- datele privind producția de miere și comerțul internațional provenind de la Eurostat[6], din baza de date Comtrade a ONU[7] și de la Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO)[8].

Cifrele detaliate și tabelele de date sintetizate privind piața mierii și programele naționale pentru sectorul apicol sunt disponibile pe site-ul internet al Comisiei[9].

3. PREZENTARE GENERALĂ A SECTORULUI APICOL AL UE

3.1 Producţia şi preţurile

Producţia

Cifrele notificate pentru programele 2020-2022 arată existența în UE a aproximativ 17,5 milioane de stupi, gestionați de 650 000 de apicultori. Numărul apicultorilor a crescut în

[3] Regulamentul delegat (UE) 2015/1366 al Comisiei din 11 mai 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește ajutoarele din sectorul apicol, *JO L 211, 8.8.2015, p. 3-6.*

[4] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1368 al Comisiei din 6 august 2015 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește ajutoarele din sectorul apicol, *JO L 211, 8.8.2015, p. 9-16.*

[5] Regulamentul (CE) nr. 917/2004 al Comisiei din 29 aprilie 2004 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 797/2004 al Consiliului referitor la acțiunile care au ca scop îmbunătățirea condițiilor de producere și de comercializare a produselor apicole, *JO L 163, 30.4.2004, p. 83-87.*

[6] https://ec.europa.eu/eurostat

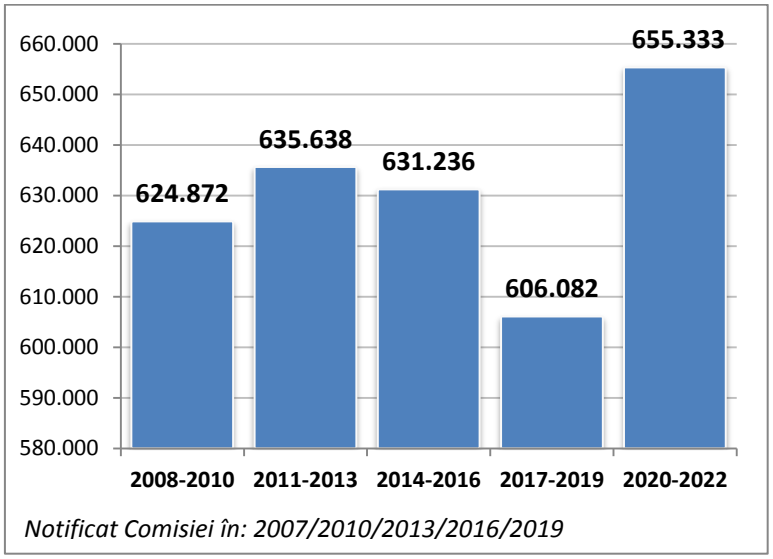
[7] https://comtrade.un.org/

[8] http://www.fao.org/home/en/

[9] https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/animals-and-animal-products/animal-products/honey_en

comparație cu notificarea primită în 2016 pentru programele corespunzătoare perioadei 2017-2019. Trebuie totuși remarcat faptul că nu există o metodă armonizată pentru definirea apicultorilor și nici a modului în care se estimează numărul de apicultori, și că o modificare a acestui număr nu reflectă neapărat o tendință generală în sector.

Figura 1: Numărul de apicultori

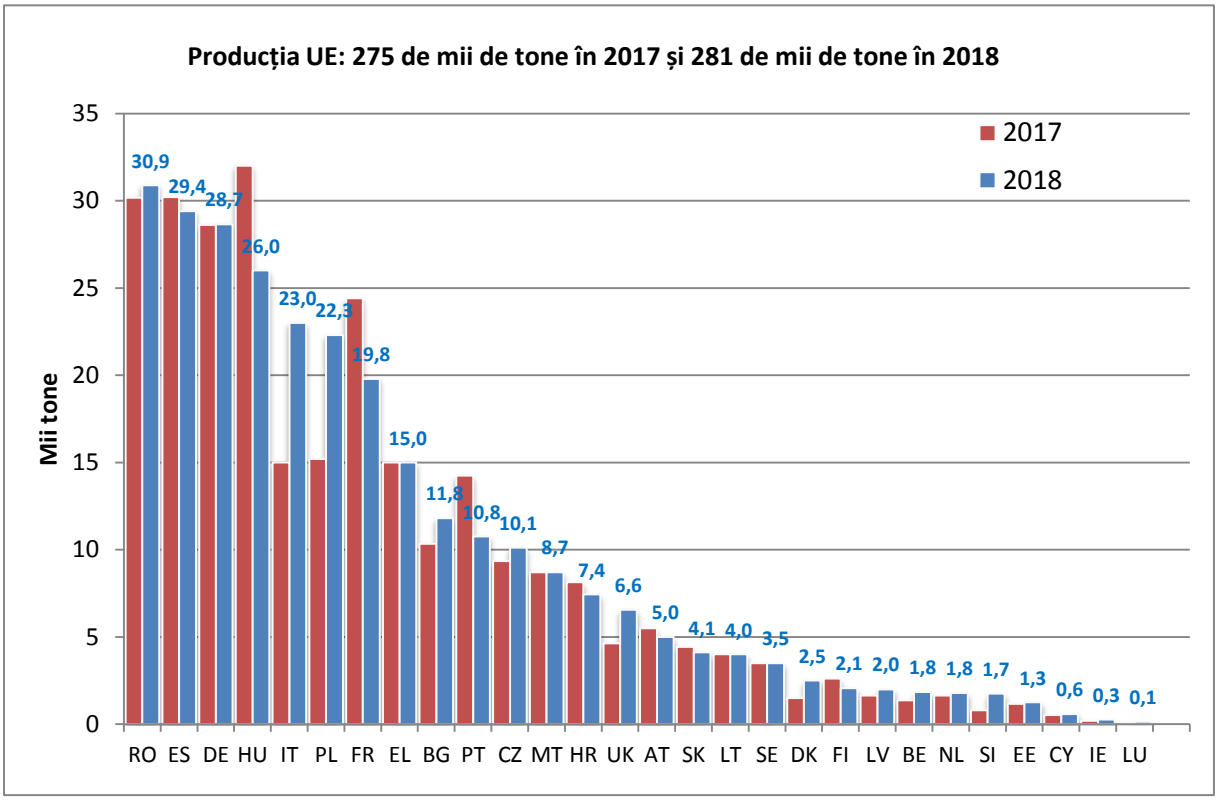

Sectorul a produs 280 000 de tone de miere în 2018, plasând UE pe al doilea loc în topul producătorilor de miere, după China (550 000 de tone[10]). Producția UE a crescut cu 16 % din 2014, când a fost de 240 000 de tone, dar UE nu produce încă suficientă miere pentru a-și acoperi propriul consum. În 2018, procentul de autoaprovizionare[11] era de aproximativ 60 %, fiind aproximativ la același nivel cu cel din 2015. Principalul furnizor de miere importată este China (40 % din importuri), urmată de Ucraina (20 % din importuri).

[10] Sursa: FAO.

[11] Procentul de autoaprovizionare = producția din UE/(producția + importurile - exporturile).

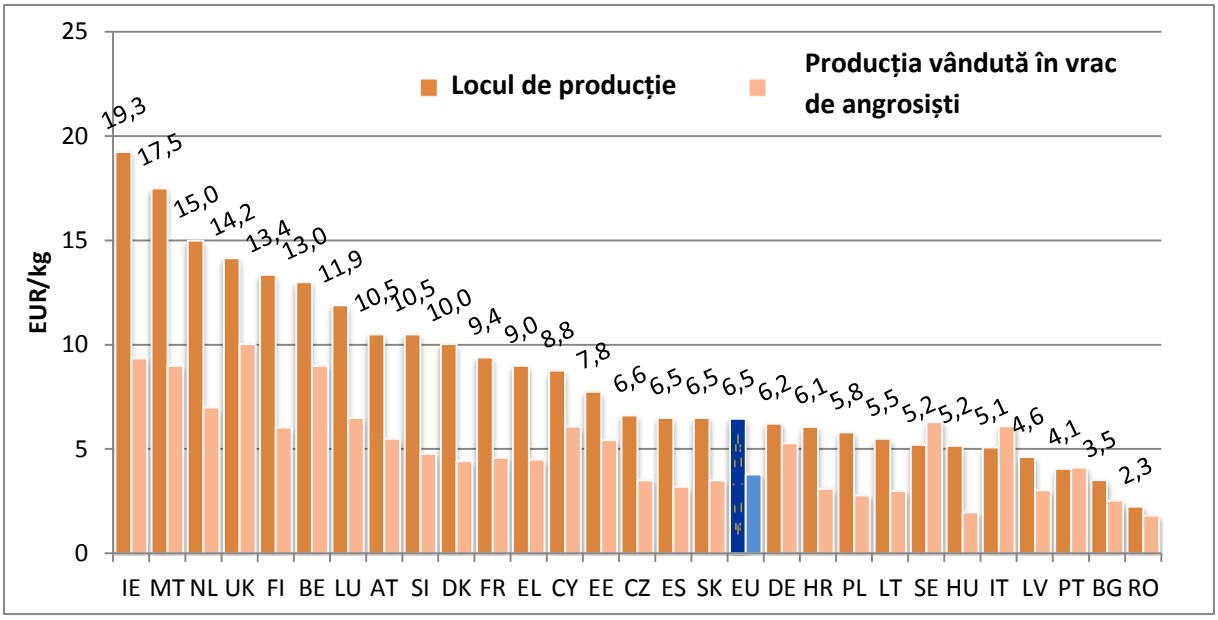
Figura 2: Producția de miere în UE în 2017 și 2018

Prețurile

Prețurile mierii variază semnificativ între statele membre în funcție de calitate și de punctul de desfacere. Prețul mediu în UE al mierii poliflore la locul de producție în 2018 a fost de 6,46 EUR/kg. În majoritatea statelor membre, prețul este mai mic atunci când mierea este vândută în vrac de angrosiști, prețul mediu în UE în 2018 fiind în acest caz de 3,79 EUR/kg. Trebuie remarcat faptul că, deși aceste prețuri au rămas aproape neschimbate în comparație cu informațiile anterioare, primite în 2016, costul de producție mediu a crescut de la 3,21 EUR/kg în 2015 la 3,90 EUR/kg în 2018, lăsând eventual o marjă mai mică pentru fiecare kg de miere produs. Cu toate acestea, întrucât statele membre nu raportează ce cantitate din mierea produsă se vinde în vrac și ce cantitate se vinde la locul de producție, nu se pot trage concluzii clare în ceea ce privește rentabilitatea pentru producători.

Figura 3: Prețurile medii pentru miere în 2018. MT: media dintre prețul maxim și cel minim

3.2 Comerțul

Importurile

În UE, procentul de autoaprovizionare cu miere este de numai 60 %. În 2018, UE a importat 208 000 de tone de miere cu o valoare totală de 452 de milioane EUR. UE este principalul importator de miere la nivel mondial, principalul său furnizor fiind China. Cu toate acestea, importurile UE din China au scăzut de la aproape 100 000 de tone în 2015 la 80 000 de tone în 2018[12]. În aceeași perioadă, importurile din Ucraina, al doilea furnizor principal, au crescut de la 20 000 la 41 000 de tone, în timp ce importurile de la cel de al treilea și de la cel de al patrulea furnizor, Argentina și Mexic, au rămas la 25 000 și, respectiv, 20 000 de tone.

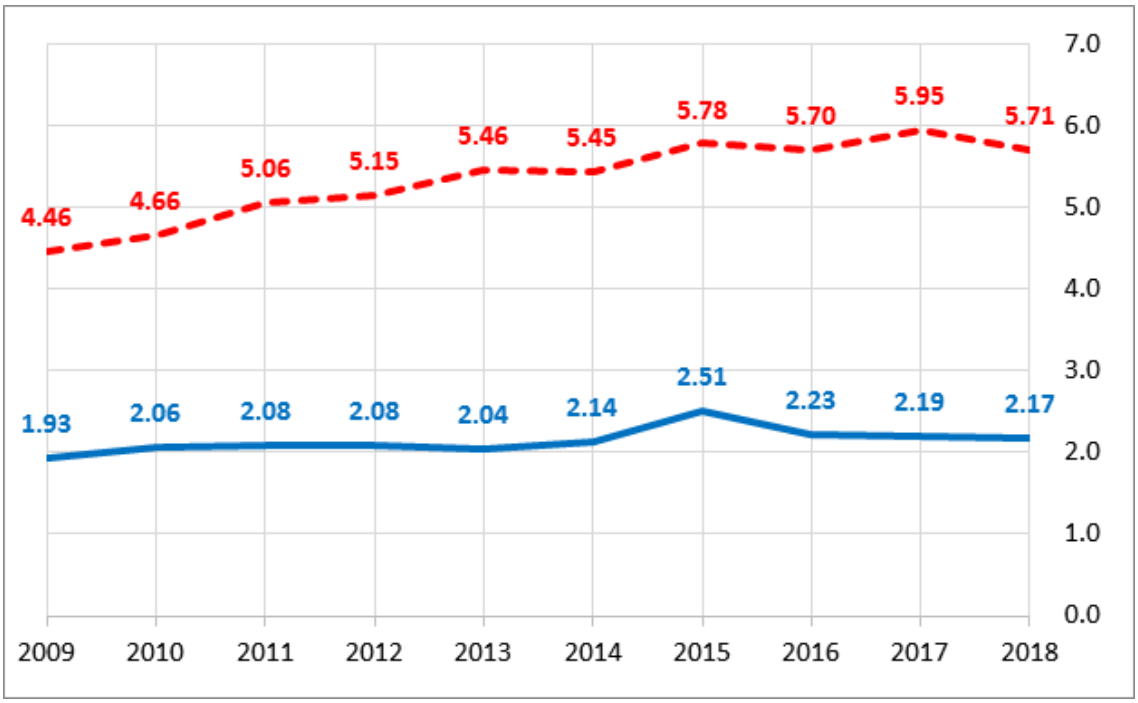
Mierea importată din țări terțe este de obicei mai ieftină decât mierea produsă în UE, iar, pentru 2018, prețul mediu de import a fost de puțin peste 2 EUR/kg.

Exporturile

Exporturile din UE sunt neglijabile în comparație cu importurile; în 2018, UE a exportat aproximativ 21 000 de tone de miere, reprezentând aproximativ 7 % din volumul producției din UE. Principalele piețe pentru mierea din UE sunt Elveția, Arabia Saudită, SUA și Japonia. În 2018, prețul mediu de export a fost de 5,7 EUR/kg.

Figura 4: Prețuri medii în EUR/kg pentru mierea importată în UE (linia albastră continuă) și exportată din UE (linia roșie întreruptă) în perioada 2009-2018. Sursa: Eurostat Comext

[12] Sursa: Eurostat Comext, https://trade.ec.europa.eu/tradehelp/statistics

4. PUNEREA ÎN APLICARE A PROGRAMELOR NAȚIONALE APICOLE

4.1 Temeiul juridic

Temeiul juridic al programelor naționale apicole începând cu anul apicol 2017, care a început la 1 august 2016, este constituit de articolele 55-57 din Regulamentul privind OCP, completate de:

- Regulamentul delegat (UE) 2015/1366 al Comisiei[13] și
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1368 al Comisiei[14].

Programele pentru anii apicoli 2017-2019 și finanțarea acestora au fost aprobate prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/1102 a Comisiei din 5 iulie 2016[15].

Programele pentru anii apicoli 2020-2022 și finanțarea acestora au fost aprobate prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/974 a Comisiei din 12 iunie 2019[16].

[13] Regulamentul delegat (UE) 2015/1366 al Comisiei din 11 mai 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește ajutoarele din sectorul apicol, *JO L 211, 8.8.2015, p. 3-6.*

[14] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1368 al Comisiei din 6 august 2015 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește ajutoarele din sectorul apicol, *JO L 211, 8.8.2015, p. 9-16.*

[15] Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/1102 a Comisiei din 5 iulie 2016 de aprobare a programelor naționale de îmbunătățire a producției și comercializării produselor apicole, prezentate de statele membre în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului *[notificată cu numărul C(2016) 4133], JO L 182, 7.7.2016, p. 55-57.*

[16] Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/974 a Comisiei din 12 iunie 2019 de aprobare a programelor naționale de îmbunătățire a producției și comercializării produselor apicole, prezentate de statele membre în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1308/2013 al Parlamentului European și al Consiliului *[notificată cu numărul C(2019) 4177], JO L 157, 14.6.2019, p. 28-30.*

4.2 Obiective și măsuri

Obiectivul programelor este de a îmbunătăți condițiile generale privind producerea și comercializarea produselor apicole în Uniune. Reforma PAC din 2013 a introdus unele modificări ale programelor. Principalele obiective ale acestor modificări au fost adaptarea măsurilor eligibile la nevoile sectorului și asigurarea unei alocări mai corecte a bugetului UE prin îmbunătățirea metodelor utilizate de statele membre pentru a stabili numărul de stupi de pe teritoriile lor. Măsurile eligibile care au rezultat sunt descrise în continuare.

(a) **asistență tehnică pentru apicultori și organizațiile de apicultori**: formularea acestei măsuri a fost modificată, sintagma „grupuri de apicultori" fiind schimbată cu „organizații de apicultori". Deși numeroase state membre includ în cadrul acestei măsuri formarea, organizarea de cursuri și tipărirea de broșuri educative, aceasta poate include o gamă largă de acțiuni. Acțiunile respective includ sprijin pentru achiziționarea de echipamente tehnice pentru prelucrarea primară, de exemplu, și sprijin specific pentru tinerii apicultori;

(b) **combaterea agresorilor și a bolilor specifice stupilor, în special a varroozei**: domeniul de aplicare al acestei măsuri a fost extins de la combaterea varroozei la combaterea altor agresori și a altor boli specifice stupilor, printre care se numără, de exemplu, viespea asiatică (*Vespa velutina)* sau gândacul mic de stup (*Aethina tumida*). Totuși, majoritatea programelor care includ această măsură continuă să se axeze pe combaterea varroozei. Acest lucru se realizează adesea prin metode care sprijină reducerea cantității de paraziți, însă acțiunile includ și măsuri care vizează informarea apicultorilor cu privire la importanța combaterii acarianului *Varroa*;

(c) **raționalizarea transhumanței**: această acțiune are ca obiectiv să faciliteze gestionarea circulației stupilor de albine în Uniune, precum și punerea la dispoziție a unor spații pentru apicultori în timpul sezonului de înflorire. Gestionarea transhumanței poate fi facilitată prin măsuri precum identificarea stupilor și a ramelor, ținerea unui registru de transhumanță, investiții în materialele care facilitează transhumanța și cartografierea soiurilor de flori;

(d) **măsuri de sprijinire a laboratoarelor de analiză a produselor apicole cu scopul de a-i ajuta pe apicultori să își comercializeze și să își valorifice produsele**: domeniul de aplicare al acestei măsuri a fost extins de la sprijinirea analizei proprietăților fizico-chimice ale mierii la includerea analizei altor produse apicole[17], cum ar fi lăptișorul de matcă, polenul, propolisul sau ceara de albine. În plus, Regulamentul privind OCP a adăugat că măsura ar trebui să îi ajute pe apicultori să își comercializeze și să își valorifice produsele. De exemplu, măsura poate fi utilizată pentru finanțarea testării originii botanice a mierii, întrucât cunoașterea exactă a acestui aspect le poate permite apicultorilor să obțină prețuri mai mari pentru produsele lor;

(e) **repopularea șeptelurilor apicole** permite compensarea parțială a pierderilor de albine și, prin urmare, evitarea pierderilor la nivelul producției; aceasta poate include finanțarea activităților care promovează producția de mătci, achiziționarea de familii de albine sau cumpărarea unor stupi noi;

[17] Produsele apicole care fac obiectul programelor apicole sunt enumerate în partea XXII din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 și sunt mierea, lăptișorul de matcă, propolisul și ceara de albine.

(f) **colaborarea cu organismele specializate în realizarea de programe de cercetare aplicată în domeniul apiculturii și al produselor apicole**: această măsură oferă statelor membre posibilitatea de a sprijini proiecte de cercetare specifice. Acestea pot avea ca scop îmbunătățirea calității mierii și/sau diseminarea rezultatelor unor astfel de proiecte;

(g) **monitorizarea pieței**: o nouă măsură care oferă posibilitatea de a investi în monitorizarea produselor apicole și a prețurilor. Aceasta poate îmbunătăți condițiile de producție și sprijină strategiile naționale de monitorizare a situației pieței;

(h) **îmbunătățirea calității produselor în vederea unei mai bune valorificări a produselor pe piață**: o nouă măsură introdusă de Regulamentul privind OCP, care poate fi utilizată, de exemplu, pentru a valorifica potențialul de piață al mierii, dar și al altor produse apicole.

4.3 Bugetul Uniunii pentru programele naționale apicole și rata de utilizare

Fondurile Uniunii dedicate sectorului apicol sunt relativ reduse, dar au fost majorate de la 36 de milioane EUR pe an pentru programele apicole din perioada 2017-2019 la 40 de milioane EUR pe an pentru programele apicole din perioada 2020-2022.

Contribuția Uniunii la programele apicole este de 50 % din cheltuielile suportate de statele membre. Mai concret, acest lucru înseamnă că, pentru anii apicoli 2017 și 2018, a fost disponibilă o sumă totală de 72 de milioane EUR anual pentru programele apicole. Deși finanțarea nu a fost utilizată în totalitate, rata de utilizare este ridicată. Pentru comparație, datele corespunzătoare anului apicol 2016 sunt incluse în tabelul de mai jos.

Tabelul 1: Rata de finanțare din partea Uniunii și rata de utilizare pentru programele apicole

Fonduri ale Uniunii disponibile pe an apicol	Anul apicol 2016 Programe din perioada 2014-2016	Anul apicol 2017 Programe din perioada 2017-2019	Anul apicol 2018 Programe din perioada 2017-2019	Anul apicol 2019 Programe din perioada 2017-2019	Anii apicoli 2020-2022
în EUR	33 100 000	36 000 000	36 000 000	36 000 000	40 000 000
Cuantumul fondurilor Uniunii utilizate de statele membre, în EUR	31 102 215	32 372 777	33 974 000	Va fi comunicat până la 15 martie 2020	Va fi comunicat începând cu 15 martie 2021
Rata de utilizare	94 %	90 %	94 %		

4.4 Alocarea contribuției Uniunii pentru fiecare stat membru

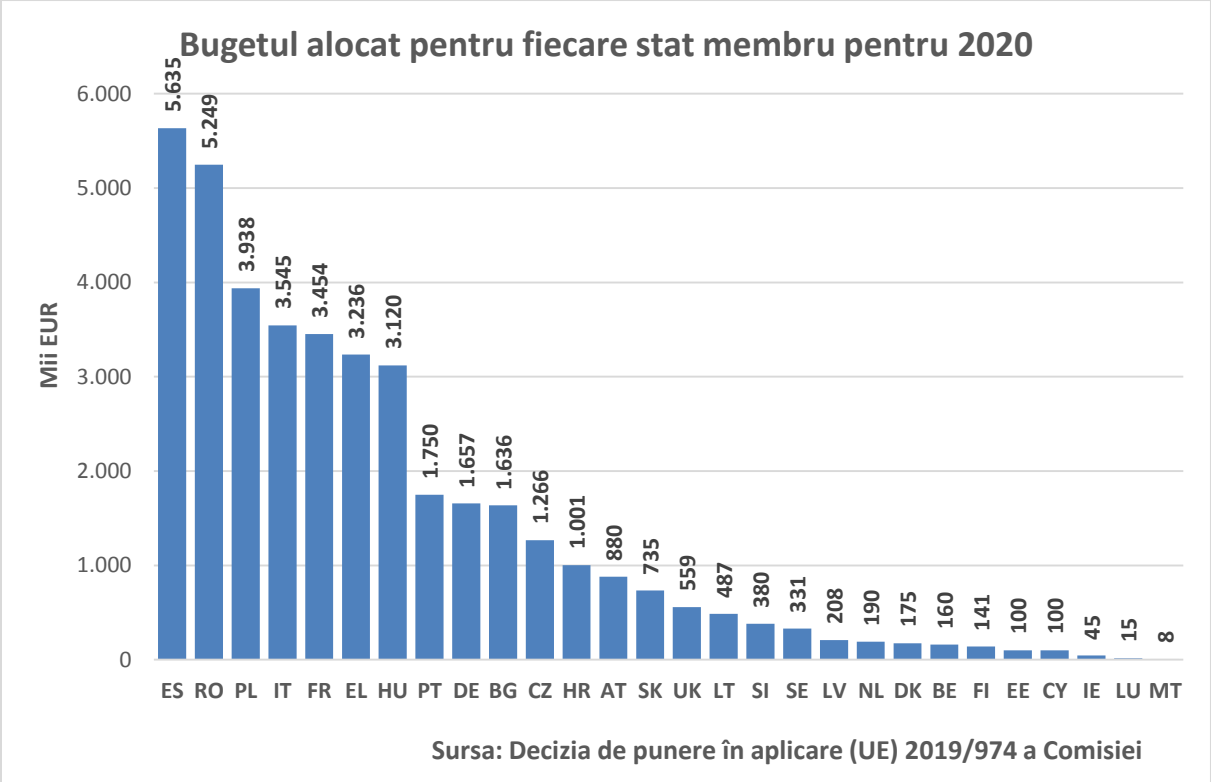
Normele privind alocarea contribuției Uniunii pentru programele apicole sunt stabilite la articolul 4 din Regulamentul delegat (UE) 2015/1366 al Comisiei. Factorul principal pentru această alocare este procentul de stupi din fiecare stat membru care participă la program. Acesta este unul dintre motivele care justifică normele referitoare la stabilirea și notificarea

obligatorie a numărului de stupi de către statele membre către Comisie, descrise în continuare la punctul 5 din prezentul raport.

Nivelul minim al contribuției Uniunii pentru fiecare program apicol este de 25 000 EUR. Fondurile Uniunii rămase se alocă în funcție de procentul de stupi notificat de statele membre. Cu toate acestea, dacă un stat membru solicită un cuantum mai mic decât cel la care ar avea dreptul, pe baza procentului său de stupi, fondurile Uniunii rămase pot fi distribuite statelor membre care au solicitat un cuantum mai mare decât partea de finanțare care le corespunde în mod teoretic.

În conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2015/1368, alocarea fondurilor Uniunii pentru programele apicole din perioada 2017-2019 s-a realizat pe baza numărului de stupi comunicat de statele membre în 2013. Pentru programele apicole din perioada 2020-2022, care au fost notificate Comisiei în 2019, alocarea s-a bazat pe numărul de stupi comunicat în 2017 și în 2018 (doi ani calendaristici imediat anteriori anului în care au fost notificate Comisiei programele apicole naționale).

Figura 5: Alocarea contribuției Uniunii pentru fiecare stat membru pentru anii apicoli 2020-2022

4.5 Cheltuielile suportate pentru fiecare tip de măsură

În conformitate cu articolul 10 din Regulamentul (UE) 2015/1368, statele membre notifică, până la data de 15 martie a fiecărui an, un raport anual de punere în aplicare pentru anul apicol anterior. Primele două rapoarte anuale, corespunzătoare anilor apicoli 2017[18] și 2018[19],

[18] Perioada 1 august 2016 - 31 iulie 2017
[19] Perioada 1 august 2017 - 31 iulie 2018

au fost notificate în 2018 și 2019. Repartizarea cheltuielilor pe tip de măsură pentru anul apicol 2018 este prezentată în figura de mai jos *(figura 6)*. Pentru o comparație istorică, sunt incluse și cheltuielile pentru fiecare tip de măsură pentru anul apicol 2015 *(figura 7)*, care arată că, chiar dacă, la acel moment, programele puteau conține doar șase măsuri, distribuția totală, măsurată în procente, rămâne similară.

În 2018, la fel ca în anii anteriori, cele două măsuri care vizează **asistența tehnică** și **combaterea agresorilor stupilor** primesc cea mai mare parte din fondurile disponibile sau aproape 60 % în total. Acest aspect reflectă nevoile permanente ale acestui sector de a investi în echipamente apicole, de a actualiza practicile apicole pentru a combate bolile și agresorii stupilor, precum și de a asigura formarea apicultorilor.

La fel ca în anii anteriori, cele două măsuri care vizează **repopularea șeptelurilor apicole** și **raționalizarea transhumanței** se situează pe locul al treilea și al patrulea în clasamentul celor mai populare măsuri, reprezentând peste 30 % în total. În mai multe state membre, transhumanța este o practică apicolă esențială, necesară pentru a acoperi nevoile nutriționale ale albinelor melifere pe parcursul întregului sezon apicol și a asigura serviciile de polenizare.

Cercetarea aplicată și **analiza mierii** au rămas pe locul al cincilea și al șaselea, primind 3,48 % și, respectiv, 2,45 % din finanțarea disponibilă în 2018.

Cele două noi măsuri, **îmbunătățirea produselor** (0,69 % din totalul cheltuielilor) și **monitorizarea pieței** au primit împreună mai puțin de 1 % din finanțare.

Figura 6: Cheltuieli în procente pentru fiecare tip de măsură în anul apicol 2018

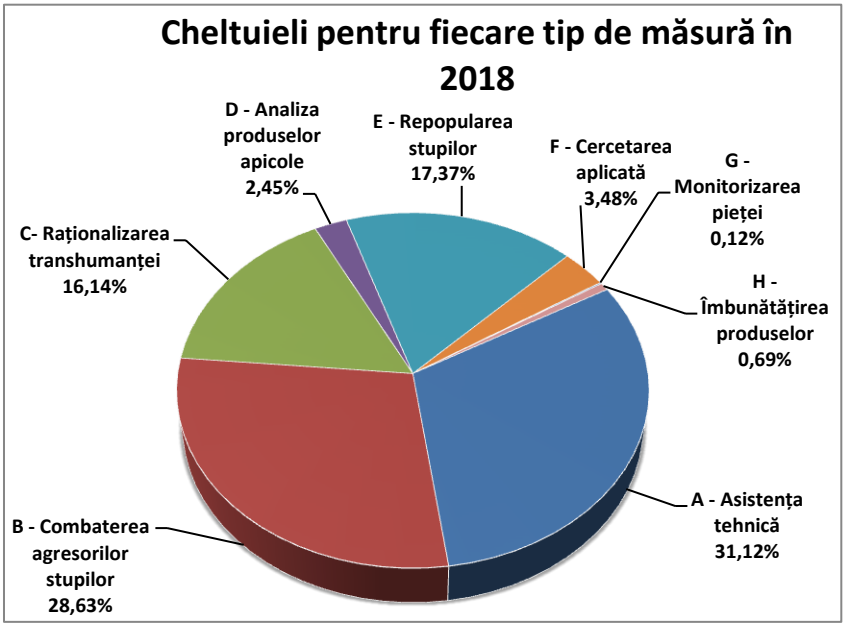
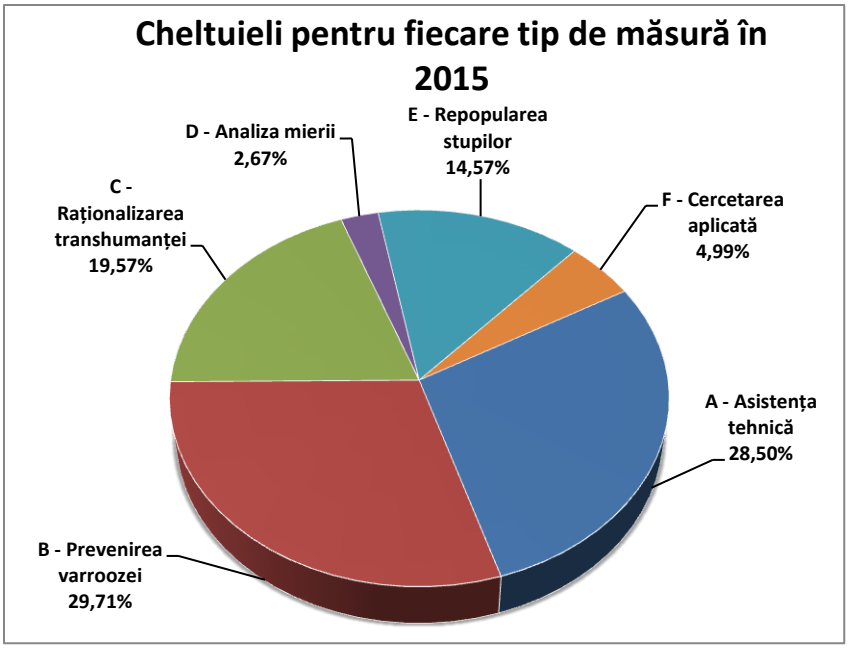

Figura 7: Cheltuieli în procente pentru fiecare tip de măsură în anul apicol 2015

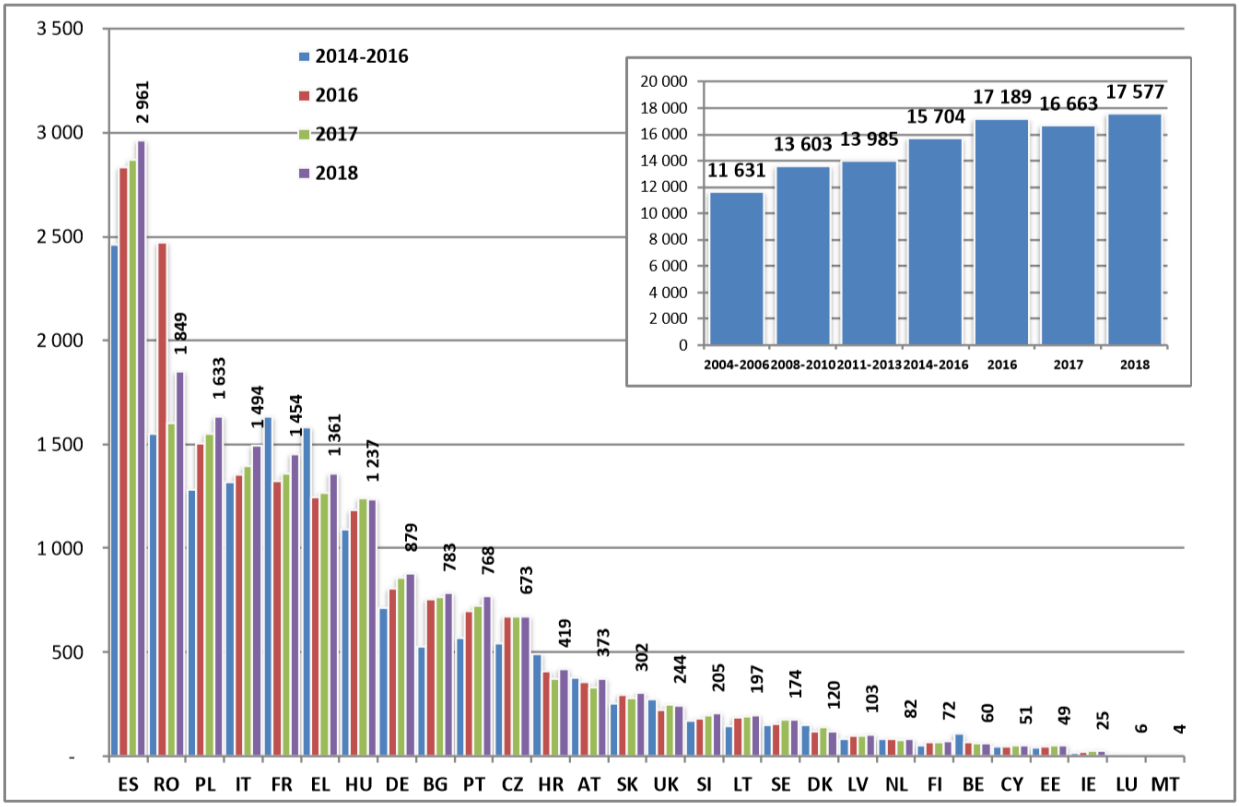
5. METODE DE DETERMINARE A NUMĂRULUI DE STUPI

Astfel cum se menționează la punctul 4.2 din prezentul raport, au fost introduse modificări pentru a se asigura o alocare mai corectă a bugetului UE prin îmbunătățirea metodelor utilizate de statele membre pentru a stabili numărul de stupi de pe teritoriile lor. În conformitate cu competențele atribuite în temeiul articolului 56 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul privind OCP, Comisia a adoptat un act delegat care stabilește baza pentru alocarea contribuției financiare a Uniunii la programele apicole ale statelor membre, pe baza numărului de stupi[20]. Acest act delegat a introdus definiția termenului „stup” ca fiind o *„unitate care conține o colonie de albine utilizate pentru producția de miere, de alte produse de apicultură sau de material de reproducere a albinelor, precum și toate elementele necesare pentru supraviețuirea coloniei respective”*. În plus, actul prevede obligația statelor membre care prezintă un program apicol național de a utiliza o metodă fiabilă pentru a stabili, între 1 septembrie și 31 decembrie în fiecare an, numărul de stupi pregătiți pentru iernat pe teritoriul lor.

Având în vedere că, înainte de aplicarea respectivului act delegat, nu a existat o normă armonizată care să vizeze aspectele descrise anterior, numărul de stupi notificat înainte de aplicarea sa în 2017 nu ar trebui să fie comparat în mod direct cu numărul de stupi notificat începând cu luna martie 2017. Cu toate acestea, tendința istorică pe termen lung indică faptul că numărul de stupi din Uniunea Europeană a crescut în ultimul deceniu. Această tendință pozitivă poate fi observată în aproape toate statele membre.

[20] Regulamentul delegat (UE) 2015/1366 al Comisiei.

Figura 8: Evoluția numărului de stupi în UE (în mii)

În conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1368 al Comisiei, statele membre includ, în programele apicole naționale, o descriere a metodei utilizate pentru stabilirea numărului de stupi de pe teritoriile lor.

17 state membre utilizează metode obligatorii pentru numărarea stupilor, inclusiv statele membre cu cel mai mare număr de stupi, precum ES, RO, IT, FR și EL. Metodele obligatorii pot include înregistrarea obligatorie a apicultorilor și/sau a stupilor într-un registru specific, instituit în acest scop specific, sau utilizarea datelor din alte registre obligatorii, cum ar fi sistemele de informații veterinare.

În schimb, 11 state membre utilizează alte metode decât înregistrarea obligatorie. Acestea includ statele membre cu un număr mai mic de stupi, cum ar fi SE, DK, IE și EE. Aceste state membre pot utiliza informațiile primite de la organizațiile de apicultori, sondaje, recensăminte sau o combinație a acestor metode.

În general, înregistrarea obligatorie a stupilor este considerată metoda cea mai adecvată, dar aceasta creează o sarcină administrativă pentru apicultori și statele membre: apicultorii sunt obligați prin legislația națională să își înregistreze activitatea și să declare numărul de stupi unei administrații.

Fiabilitatea altor metode statistice pentru estimarea numărului de stupi depinde de calitatea bazei de date ținute de organizațiile de apicultori și de reprezentativitatea eșantionului de apicultori selectat pentru a furniza informații despre numărul lor de stupi.

6. APICULTURA ÎN POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ DINCOLO DE ANUL 2020

În propunerea sa privind PAC dincolo de anul 2020[21], Comisia propune ca programele apicole să fie transferate din sfera Regulamentului privind organizarea comună a piețelor în sfera Regulamentului privind planurile strategice PAC[22]. Acest lucru va spori vizibilitatea sectorului apicol și va asigura luarea în considerare a contribuției sale la obiectivele generale ale politicii agricole comune.

Propunerea include, de asemenea, majorarea nivelului de finanțare pentru programele apicole, la 60 de milioane EUR pe an. Aceasta înseamnă că, pentru perioada de 7 ani corespunzătoare viitoarei PAC, fondurile Uniunii, împreună cu contribuțiile statelor membre puse la dispoziția sectorului se ridică la un total de 840 de milioane EUR. O nouă modificare introdusă de propunere este ca finanțarea anuală pentru programele apicole ale statelor membre să fie prevăzută în actul de bază[23].

Este în continuare necesar să cunoaștem numărul de stupi din statele membre pentru a putea urmări tendința, a evalua impactul măsurilor de sprijin asupra sectorului apicol și a informa cetățenii europeni. Prin urmare, propunerea Comisiei include obligația permanentă a statelor membre de a număra stupii și de a notifica rezultatul Comisiei.

Deși programele apicole erau voluntare în temeiul Regulamentului privind OCP, Comisia propune ca acestea să devină obligatorii în planurile strategice PAC ale statelor membre.

7. CONCLUZIE

Deși programele apicole au în continuare un caracter voluntar în cadrul Regulamentului privind OCP, toate statele membre continuă să transmită programele, elaborate în cooperare cu sectorul. Programele variază de la un stat membru la altul, în funcție de nevoile statului membru respectiv, dar măsurile care primesc sprijin în cea mai mare măsură – asistența tehnică și combaterea agresorilor stupilor – au rămas neschimbate de la ultimul raport din 2016.

Finanțarea sectorului a continuat să crească pe parcursul ultimelor perioade de programare, iar absorbția fondurilor se menține la un nivel ridicat, demonstrând relevanța măsurilor alese.

Numărul de stupi este un indicator al impactului măsurii de sprijin, iar acest număr continuă să crească. Totuși, analizând rentabilitatea globală a sectorului, prețurile medii din UE nu au crescut, în timp ce costurile de producție cresc iar prețurile de import scad. Această situație ridică provocări pentru sector și indică o nevoie permanentă de sprijin, având în vedere, de asemenea, rolul important al albinelor pentru mediu și agricultură.

[21] https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/future-cap_ro

[22] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=COM%3A2018%3A392%3AFIN

[23] Anexa VIII la propunerea Comisiei privind PAC dincolo de anul 2020.